

Z téhož důvodu jest i nerozhodno, zda žalobce dostával kromě mzdy od zaměstnavatele i byt a stravu, neboť ani tím se ještě nestal zemědělským dělníkem.

Čís. 9704.

Byl-li smluvníkem (při prodeji automobilu) opatrovanec, jest jen jednání a chování opatrovníkovo závažné pro otázku, zda jest tu úskočné nebo lstivé jednání. Zásady, že při zmocňovací smlouvě stačí obmyslnost buď zmocněnce nebo zmocnitele, nelze tu použítí.

(Rozh. ze dne 6. března 1930, Rv I 812/29).

Žalobce, jsoucí pod opatrovnictvím, prodal žalovanému automobil. Smlouvu o prodeji ujednal za žalobce jeho opatrovník. Proti žalobě o zaplacení kupní ceny namítl žalovaný mimo jiné, že auto nebylo způsobilé k dopravě, což prý mu bylo žalobcem zamlčeno. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšší soud uvedl v otázce, o níž tu jde, v

d ů v o d e c h :

O úskočném nebo lstivém jednání podle § 928 nebo 870 až 875 obč. zák. nemůže tu býti řeči. Smlouvu o prodeji auta ujednal za žalobce, který jest pod opatrovnictvím, jeho opatrovník Dr. L., a dovolatel při svém nepřisežném výslechu výslovně udal, že nemůže říci, že mu opatrovník žalobcův zamlčel nedostatky úskočným způsobem nebo vůbec jinak. Ježto při kupní smlouvě o autu může jménem opatrovancovým jednati jen jeho zákonný zástupce, jest jen jednání a chování zástupcovo závažné pro otázku, zda jest tu úskočné nebo lstivé jednání. Podle § 21 a 865 obč. zák. nemůže žalobce, jemuž byl zřízen opatrovník, nikoli jen podpůrce, při právním jednání osobně vystupovati a jednati, a proto musil by žalovaný dokázati, že zákonný zástupce žalobcův dal podnět k omylu nebo že mu byl znám nebo znám býti musil omyl, v němž byla druhá smluvní strana. Nic takového však není dokázáno. Ostatně nejsou ani zjištěny činy opatrovancovy, a odvolací soud správně uvedl, že dovolatel v tomto směru vůbec nepřednesl po skutkové stránce nic závažného. Dovolatel se snaží dokázati, že na příklad, o nějž jde, jest obdobně použití předpisů o zmocňovací smlouvě. Pro zmocňovací smlouvy stačí ovšem obmyslnost buď zmocněnce nebo zmocnitele (srovnej Ehrenzweig: »System des österr. allg. Privatrechts« díl I/1 vyd. 1925 st. 265 a rozhodnutí čís. 7997 sb. n. s.). Ale v souzeném případě nejde o dobrovolné zastoupení podle dvaadvacáté hlavy druhého dílu občanského zákoníka, nýbrž o zákonné zastoupení osob, které samy nejsou způsobilé k právním jednáním. Jde tedy o právní útvary zcela odlišné a není obdoba podle § 7 obč. zák. přípustná.